

- **PIRLS/TIMSS**

Druhým a třetím mezinárodním šetřením našeho zájmu jsou šetření PIRLS/TIMSS, obě realizovaná pod záštitou organizace s názvem *International Association for the Evaluation of Educational Achievement* (dále jen IEA), která na mezinárodní úrovni spolupracuje s více než 60 institucemi z různých zemí světa (viz Mullis et al. 2009b). Z hlediska obsahového zaměření se šetření PIRLS orientuje na hodnocení dosažených výsledků ve čtenářské gramotnosti a šetření TIMSS na hodnocení dosažených výsledků v matematické a přírodovědné gramotnosti. Poznamenejme, že obě uvedená šetření přiznávají zásadní význam čtenářské respektive matematické a přírodovědné gramotnosti pro osobní rozvoj jedince a jeho uplatnění ve společnosti. Šetřením PIRLS/TIMSS je pak připisována důležitost ve vazbě na sledování vývoje dosažených znalostí a dovedností, a to včetně identifikace změn v čase a významu podmiňujících faktorů (viz Mullis et al. 2009a, Mullis et al. 2009b). Tabulka 2-2 představuje vybrané charakteristiky šetření PIRLS/TIMSS, a to ve srovnání se šetřením PISA. Poznamenejme, že v roce 2011 se do testování čtenářské gramotnosti PIRLS zapojilo cca 55 zemí světa a do testování matematické a přírodovědné gramotnosti cca 70 zemí světa a že IEA nabízí jednodušší verzi šetření PIRLS respektive pokročilou verzi šetření TIMSS (viz Mullis et al. 2009a, Mullis et al. 2009b).

Tabulka 2-2: Vybrané charakteristiky mezinárodních šetření PIRLS, PISA a TIMSS

Charakteristika	PIRLS	PISA	TIMSS
Testované gramotnosti	- čtenářská	- čtenářská - matematická - přírodovědná	- matematická - přírodovědná
Cílová skupina	- žáci 4. tříd	- 15 letí žáci	- žáci 4. tříd - žáci 8. tříd
První realizace	- v roce 2001	- v roce 2000	- v roce 1995
Perioda opakování	- 5 let	- 3 roky	- 4 roky
Vazba ke kurikulumům zemí	- zaměření na testování mezinárodních aspektů kurikula zemí	- zaměření na funkční gramotnosti, tj. schopnost využití znalostí v praxi bez ohledu na obsah kurikula	- zaměření na testování mezinárodních aspektů kurikula zemí
Typ otázek	- atomizované, kratší	- komplexní, delší	- atomizované, kratší

Zdroj: vlastní zpracování podle Mullis et al. (2009a), Mullis et al. (2009b), OECD (2010a), OECD (2012b), Jerrim (2011), Baird et al. (2011)

Následující charakteristika metodik PIRLS/TIMSS vychází výhradně ze základního hodnotícího rámce obou šetření pro rok 2011 (viz Mullis et al. 2009a pro PIRLS a Mullis et al. 2009b pro TIMSS) s doplněním relevantních informací z technické zprávy pro šetření PIRLS v roce 2006 (viz Martin, Mullis a Kennedy 2006) a TIMSS v roce 2007 (viz Olson, Martin a Mullis 2009). S ohledem na tuto skutečnost jsou v dalším textu vynechány odkazy na zdroj informací.

1. Tvorba výběrového souboru testovaných žáků

Metodika mezinárodních šetření PIRLS/TIMSS detailně vymezuje proces utváření reprezentativního výběrového souboru testovaných žáků. V mnoha ohledech je tato metodika podobná metodice šetření